

Obsah

Úvod /6

Proměny středoevropské krajiny /9

Starokladrubský kůň /16

Historický kontext /16

Kůň jako zdroj lidské potravy /17

Kůň jako předmět domestikace a faktor rozvoje civilizace /18

Kůň jako pomocník pastevce /20

Kůň jako tahoun vleků, saní a vozů včetně kočárů /20

Kůň jako pomocník v zemědělství /24

Kůň jako válečný oř /26

Kůň jako partner ve sportu a pro volný čas /29

Kůň jako téma uměleckých zobrazení, legend, mýtů a rituálů /31

Kůň jako pomocník v komunikaci zpráv /33

Plemeno starokladrubského koně /36

Chov a výcvik starokladrubského koně /42

Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem /52

Dobový kontext /52

Nejstarší historie /53

Hřebčín v 17. a 18. století /55

Principy tvorby prostoru podle zásad francouzské zahrady /60

Vrcholné období /66

Principy tvorby prostoru podle zásad malířsko-krajinářské kompozice /80

Krajinářský park Mošnice /84

Krajinářský park Na Jitrech /88

Důvody pro zařazení Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem mezi světové památky /90

Krajinotvorné prvky /94

Voda v krajině /94

Kladrubský náhon /94

Strašovský potok /94

Odvodňovací a zavodňovací kanály /95

Mrtvá ramena řeky Labe /96

Dřeviny, jejich objem, barevnost, rozmístění a vzájemné poměry /96

Aleje a stromořadí /96

Skupiny stromů v pastvinách (clumps/clumpings) /98

Soliterní výsadby stromů /98

Tvarované živé ploty /100

Hospodářský les /100

Přírodě blízká lužní společenstva /102

Cesty v krajině /102

Cesty v otevřené krajině /102

Cesty v lesních průsecích /103

Zahrada a park v krajině /104

Park Mošnice /104

Zámecká zahrada /105

Architektonické dědictví /105

Stájový dvůr Kladruby nad Labem /106

Stájový dvůr Františkov /106

Stájový dvůr Josefov /107

Další významné stavby v krajině /108

Výtvarná díla v krajině /112

Vesnická sídla /115

Biografické medailony významných osobností, jež se o krajinu a hřebčín zasloužily /116

Shrnutí /122

Literatura /124

Rejstřík /126

Přebal:

Johann Georg de Hamilton: Stá-
starokladrubských koní. V poza
Kladruby – zleva hřbitovní kapl
budovy stáji, kostel a císařský z
za čestným dvorem, 1725

(Schloß Schönbrunn Kultur- und
Betriebsges.m.b.H., inv. č. MD 040

Frontispis:

Krajina pro chov a výcvik
ceremoniálních kočárových ko
v Kladrubech nad Labem. Pohl
jihozápadu zachycuje tři typick
krajiny. V popředí pás parkové
upravené krajiny (park Mošnic
uprostřed pastevní pás, v poza
hospodářského lesa, vpravo n
budovy dvora Kladruby s červe
střechami, důsledně maskova
výsadbou stromů.

Zkratky

ČUZK – Ústřední archiv zemědě
a katastru

NA – Národní archiv

NPÚ – Národní památkový úst

PM – Poštovní muzeum

NZM – Národní zemědělské m

SOA – Státní oblastní archiv

SHZ – Státní hrad a zámek

SZ – Státní zámek

UK – Univerzita Karlova

VGHMÚř – Vojenský geografic
a hydrometeorologický úřa
generála Josefa Churavého